

Arina Damian

Elisabeta Nițu

Istorie

Clasa a IV-a

Caiet de lucru

• exerciții • recapitulări • evaluări • curiozități

NUME și PRENUME:

CLASA:

ȘCOALA

editura ELICART

Capitolul 1. TRECUTUL ȘI PREZENTUL

1. Introducere în studiul istoriei / 3
 2. Familia. Istoria familiei. Sărbătorile de familie / 5
 3. Vecinii și comunitatea / 7
 4. Copilăria de ieri și de azi / 9
- Recapitulare / 12 • Evaluare / 14*

Capitolul 2. POPOARE DE IERI ȘI DE AZI

1. Geto-dacii / 15
 2. Romanii / 17
 3. Grecii / 19
 4. Galii. Francii / 21
 5. Slavii. Ruşii. Sârbii. Bulgarii / 22
 6. Turcii / 23
 7. Ungurii / 24
 8. Germanii / 24
 9. Românii / 25
- Recapitulare / 26 • Evaluare / 29*

Capitolul 3. CUNOASTEREA LUMII PRIN CĂLĂTORI

1. Marco Polo / 30
 2. Cristofor Columb / 31
 3. Fernando Magellan / 32
 4. Spătarul Miclesu și Badea Cârțan / 34
 5. Emil Racoviță / 36
 6. Călătoria în Cosmos / 36
- Recapitulare / 38 • Evaluare / 41*

Capitolul 4. EPOCI, EVENIMENTE SI PERSONALITĂȚI

1. Întemeietorii statelor medievale românești / 42
 2. Evul Mediu. Figuri legendare / 44
 - 2.1. Mircea cel Bătrân / 44
 - 2.2. Iancu de Hunedoara / 47
 - 2.3. Vlad Țepeș / 48
 - 2.4. Ștefan cel Mare / 50
 - 2.5. Mihai Viteazul / 53
 3. Transilvania – spațiu multiethnic. Personalități ale minorităților / 55
- Recapitulare / 56 • Evaluare / 57*

Capitolul 5. FIGURI LEGENDARE. EPOCA MODERNĂ

1. Alexandru Ioan Cuza. Unirea Principatelor Române / 58
 2. Carol I. Independența României / 59
 3. Primul Război Mondial / 61
 4. Eroi în Primul Război Mondial / 62
 - 4.1. Ecaterina Teodorescu / 62
 - 4.2. Regina Maria / 63
 5. Regele Ferdinand I și Marea Unire / 64
 6. România la cumpăna dintre milenii / 66
 - 6.1. Perioada interbelică și Al Doilea Război Mondial / 66
 - 6.2. Perioada comunistă și Revoluția din 1989 / 67
 - 6.3. Aderarea României la N.A.T.O. și U.E. / 68
- Recapitulare / 69 • Evaluare / 70*

Capitolul 6. CULTURĂ SI PATRIMONIU

1. Locuri istorice în comunitate / 71
2. Construcții religioase și ctitoriile lor / 72
3. Monumente și locuri istorice incluse în patrimoniul UNESCO / 73
Recapitulare / 74 • Evaluare / 75

Capitolul

Trecutul și prezentul

1. Introducere în studiul istoriei

2. Unește corespunzător.

● Istoria reprezintă

urmele lăsate de oameni în timp (vase, unelte, ruine, inscripții, documente).

● Izvoarele istorice sunt

știința care se ocupă cu măsurarea timpului în istorie.

● Cronologia este

studiul evoluției societății omenеști de la apariția ei și până în prezent.

2. Așază următoarele izvoare istorice în coloana potrivită:

☞ vase, podoabe, inscripții, monumente, monede, arme, documente, hărți, unelte

Izvoare nescrise	Izvoare scrise

3. Scrie câți ani sunt într-un:

☞ deceniu _____ ☞ secol (veac) _____ ☞ mileniu _____

4. Așază în ordine cronologică anii: 1600, 105, 1907, 1918, 101, 1457, 2012, 1989, 1877.

5. Așază în ordine următoarele epoci/perioade istorice:

☐ Antichitatea	☐ Preistoria	☐ Epoca modernă
☐ Epoca contemporană	☐ Evul Mediu	

CIFRELE ROMANE reprezintă un sistem de șapte semne (**I, V, X, L, C, D, M**), combinate în diverse moduri. Din acest sistem lipsește „zero”, pe care romanii nu îl considerau, de fapt, număr.

I → 1, **II** → 2, **III** → 3, **IV** → 4, **V** → 5, **VI** → 6, **VII** → 7

VIII → 8, **IX** → 9, **X** → 10, **L** → 50, **C** → 100, **D** → 500, **M** → 1000

Pentru numerotarea secolelor se folosesc numere scrise cu **cifre romane**.

- Secolul I: anul 1 → anul 100
- Secolul al II-lea: anul 101 → anul 200
- Secolul al III-lea: anul 201 → anul 300
- Secolul al XIV-lea: anul 1301 → anul 1400
- Secolul al XXI-lea: anul 2001 → anul 2100

6. Realizează corespondența între:

ani	și	secole
934		XIX
1248		XVI
1560		XVII
1700		X
1881		XIII
2011		XXI

Știați că...?

- Anul 1 este anul nașterii lui Iisus Hristos. Toate evenimentele istorice sunt raportate la acest an:
 - înainte de Hristos (î.Hr.)
 - după Hristos (d.Hr.)

● „Cele 7 minuni ale lumii antice” reprezintă o listă de 7 construcții celebre din Antichitate. Primele liste au apărut în Grecia antică, fiind scrise de către Herodot și Callimachus din Cyrene, dar s-au pierdut în incendiul de la Muzeul din Alexandria.

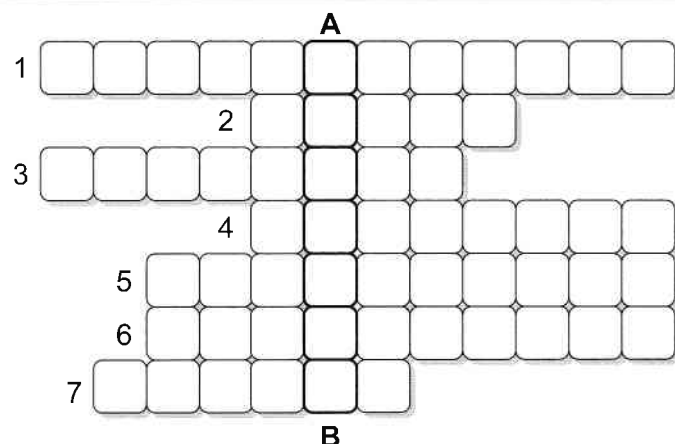
- ❖ Marea piramidă din Gizeh
- ❖ Grădinile suspendate ale Semiramidei
- ❖ Templul zeiței Artemis din Efes
- ❖ Statuia lui Zeus din Olimpia
- ❖ Mausoleul din Halicarnas
- ❖ Colosul din Rhodos
- ❖ Farul din Alexandria

7. Marchează cu „x” caseta corespunzătoare răspunsului corect.

- ☞ Anul 0 este: ☐ anul nașterii tale; ☐ anul apariției omului pe Pământ; ☐ anul nașterii lui Iisus Hristos.
- ☞ În prezent suntem în: ☐ secolul XX, mileniul II; ☐ secolul XXI, mileniul III; ☐ secolul XXII, mileniul III.
- ☞ Evul Mediu poartă și numele de: ☐ Antichitate; ☐ Epoca contemporană; ☐ Epoca medievală.

8. Realizează propria ta axă a timpului și notează pe ea principalele evenimente (exemplu: lumea înainte de tine, nașterea ta, școala etc.). Poți folosi și fotografii sau desene pentru a lăsa surse scrise urmașilor tăi.

9. Completează rebusul și pe coloana **A – B** vei descoperi o perioadă de timp.

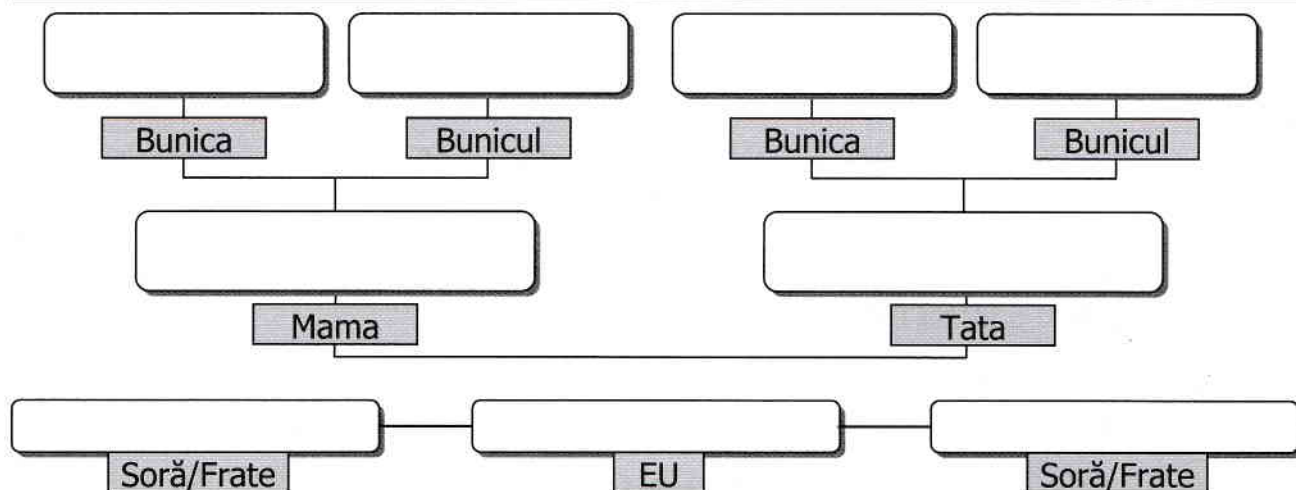

1. Epoca în care trăim în prezent
2. 60 de secunde formează un...
3. Specialist care se ocupă cu descoperirea izvoarelor istorice
4. Izvoarele istorice sunt scrise și ...
5. Disciplină care se ocupă cu ordonarea evenimentelor istorice
6. Cea mai lungă perioadă din istoria omenirii
7. Toate evenimentele care s-au petrecut până astăzi (ieri, acum un an, acum 300 de ani, în mileniul trecut, î.Hr.)

Răspunsuri: 1. contemporană; 2. minut; 3. arheolog; 4. arheolog; 5. cronologie; 6. preistorie; 7. trecut.

2. Familia. Istoria familiei. Sărbătorile de familie

1. Realizează arborele genealogic al familiei tale, completând schema cu numele membrilor familiei.

2. Enumeră cinci documente care pot reprezenta dovezi pentru istoria familiei tale.

3. Completează tabelul, așezând în ordine cronologică datele de naștere.

Numele a trei membri din familia ta	Datele de naștere

4. Pentru ce servesc următoarele documente?

↪ Certificat de naștere _____

↪ Carte de identitate _____

↪ Pașaport _____

Describe ce cuprinde fiecare dintre aceste acte.

5. Asociază termenul cu definiția corespunzătoare.

Arbore genealogic	totalitatea membrilor familiei, inclusiv bunici, unchi, mătuși, veri
Istoricul familiei	familia restrânsă, alcătuită dintr-un singur părinte și copii acestuia
Familia monoparentală	trecutul familiei, cu evenimentele principale din viața acesteia
Familia extinsă	reprezentare grafică a tuturor membrilor unei familii, pornind de la strămoși

6. Completează diagrama, notând asemănările și deosebirile dintre părinții tăi și bunicii tăi, ținând cont de următoarele elemente:

↪ vârstă;

↪ locul unde trăiesc;

↪ ocupație;

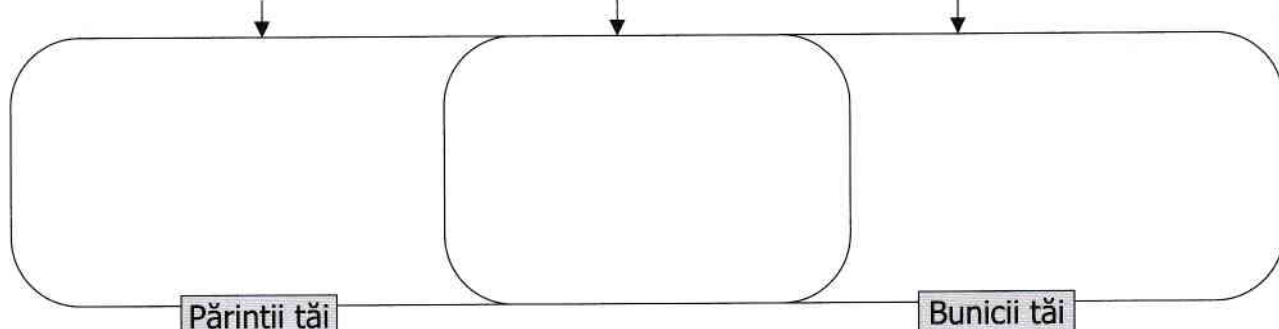
↪ locul unde își petrec vacanțele și sărbătorile

↪ locul nașterii;

Deosebiri

Asemănări

Deosebiri

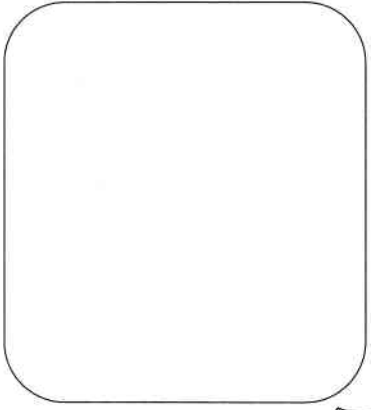

7. Notează cu **A** (adevărat) sau **F** (fals) enunțurile:

- ☐ Mama tatălui meu este bunica mea. ☐ Fiul fratelui tatălui meu este vărul meu.
- ☐ Sora tatălui meu este bunica mea. ☐ Bunicul meu nu a avut și el un străbunic.

8. DOSAR DE FAMILIE

Realizează câte o fișă pentru fiecare bunic, notând data și locul lui de naștere, meseria, pasiunile, evenimentele importante (eventual istorice) la care a participat (exemplu: bunicul a participat la Revoluția din 1989). Adaugă fotografii sau realizează tu singur portretul lor.

Bunicul (numele): _____ Data și locul nașterii: _____ Profesie: _____ Hobby/Pasiune: _____ Eveniment important în viața lui: _____ _____ Eveniment istoric la care a luat parte: _____ _____	Foto sau desen
---	---

3. Vecinii și comunitatea

1. Completează enunțurile.

- ☞ Comunitatea reprezintă un grup de oameni care _____
 _____.
- ☞ Comunitățile sunt: comunități _____
 (satele și comunele) și comunități _____
 (orașele).
- ☞ Studiul științific amplu și amănunțit despre o localitate se numește _____
 _____.
- ☞ Tradiția reprezintă totalitatea _____, _____, _____ și _____
 care se statornicesc de-a lungul timpului în cadrul unor grupuri.
- ☞ Viața cotidiană înseamnă _____.

2. Pe harta alăturată, identifică județul în care se află localitatea comunității tale. Colorează-l cu roșu.

Colorează județele vecine cu verde.

3. Notează cu **A** (adevărat) sau **F** (fals).

- ☐ Minoritățile sunt grupuri de oameni de aceeași etnie, care vorbesc altă limbă națională și au obiceiuri și tradiții proprii, dar trăiesc pe teritoriul țării noastre.
- ☐ În România nu există populații minoritare.
- ☐ Minoritățile sunt întotdeauna foarte numeroase.
- ☐ Printre minoritățile din România se numără: maghiarii, romii, germanii, sașii, secuii, turcii, tătarii.

4. Completează rubricile tabelului.

Interese comune:

– dezvoltarea economică a țării;

Credințe asemănătoare:

Comunitatea: populația României

Reguli comune:

– Constituția României;

Instituții comune:

– Guvernul, Parlamentul...

5. Taie ceea ce nu se potrivește în următoarele enumerări:

Vecinii țării noastre sunt:

Republica Moldova; Ucraina; Rusia; Bulgaria; Serbia; Ungaria.

Sărbătorile tradiționale românești sunt:

Paștele; Crăciunul; Sfântul Andrei;
Sfântul Nicolae; Halloween; Valentine's Day (Ziua îndrăgostiților).